

VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID

ADVIES BETREFFENDE EEN
"GEHERORIENTEERD VLAAMS AKTIEPROGRAMMA BIOTECHNOLOGIE"

VRWB-R/ADV-16

6 december 1989

ADVIES VAN DE V.R.W.B. BETREFFENDE EEN " GEHERORIENTEERD VLAAMS
ACTIEPROGRAMMA BIOTECHNOLOGIE "

De V.R.W.B. beoordeelt het geheroriënteerd Vlaams Actieprogramma Biotechnologie inhoudelijk positief en sluit daarmee aan bij zijn vroeger gegeven advies dd. 4 oktober 1989.

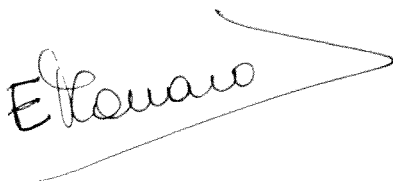
De Raad verzocht de Commissie Biotechnologie het geherorienteerd Vlaams Actieprogramma Biotechnologie te onderzoeken. Deze Commissie analyseerde dit programma en stelde hierover een advies op dat in bijlage is gevoegd.

De V.R.W.B. beveelt duidelijk aan dat het Vlaams Actieprogramma Biotechnologie zo snel mogelijk dient aangevat en dat verder dient gewerkt te worden aan de uitwerking van procedures om deze en andere programma's in de toekomst te kunnen concipiëren en adviseren.

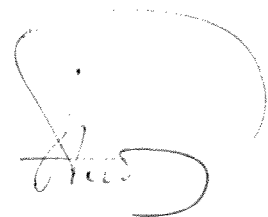
Inmiddels betreurt de Raad dat de gevolgde procedure een aangepaste werking en evaluatie niet mogelijk heeft gemaakt.

De V.R.W.B. opteert voor een onafhankelijke structuur voor de conceptie, evaluatie, selectie en opvolging van projecten inzake wetenschappelijk onderzoek, met uniforme regels en procedures.

De Raad is akkoord dat naast de geselecteerde Emerging Technology Centra niet-geselecteerde, maar zeer eminente biotechnologiecentra vooralsnog aan bod komen als E T C's in het kader van dit programma.

Dr. ir. Elisabeth MONARD
Secretaris V.R.W.B.

Prof. dr. Theo PEETERS
Voorzitter V.R.W.B.

VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID

Bijlage bij VRWB-R/ADV-16

COMMISSIE BIOTECHNOLOGIE

ADVIES VAN DE COMMISSIE BIOTECHNOLOGIE BETREFFENDE EEN
"GEHERORIENTEERD VLAAMS AKTIEPROGRAMMA BIOTECHNOLOGIE"

VRWB-CBT/ADV-03

1 december 1989

ADVIES VAN DE COMMISSIE BIOTECHNOLOGIE BETREFFENDE EEN
"GEHERORIENTEERD VLAAMS AKTIEPROGRAMMA BIOTECHNOLOGIE"

1. Omwille van de hoogdringendheid waarbij dit advies wordt gevraagd, is de Commissie Biotechnologie van oordeel in zijn werking te zijn kortgesloten. Daarenboven wordt het de Commissie niet mogelijk gemaakt het door Minister N. DE BATSELIER voorgestelde "Vlaamse Actieprogramma Biotechnologie" grondig te evalueren en te bespreken.
Gezien het belang van de ontwikkeling van het biotechnologisch onderzoek in Vlaanderen en mede de dringende noodzaak voor een impuls vanwege de overheid in deze sector, heeft de Commissie gemeend een opbouwend advies te formuleren, teneinde de realisatie van een impulsprogramma in de sector biotechnologie in de nabije toekomst mogelijk te maken.
2. Alhoewel de Commissie van mening is dat het voorgestelde ontwerp in een aantal punten, welke hieronder naar voor worden gebracht, dient bijgesteld te worden, wenst zij desalniettemin haar principiële goedkeuring aan het ontwerpvoorstel te geven. Dit standpunt wordt ingegeven door de vaststellingen dat :
 - 2.1. Een eerste voorstel voor een Vlaams actieprogramma, door de Commissie uitvoerig geadviseerd, niet is uitgevoerd, ondanks de goedkeuring van de Vlaamse Executieve.
 - 2.2. Ondertussen een waardevol jaar werd verloren, wat de competitiviteit van Vlaanderen in de biotechnologische sector niet ten goede komt, zeker niet wanneer in de ons omringende landen gelijkaardige stimuleringsprogramma's reeds enige jaren lopen.
 - 2.3. Een verdere vertraging in de uitvoering van een impulsprogramma nadelige gevolgen voor de sector zal hebben.
3. De Commissie stelt vast dat het geheroriënteerde impulsprogramma wezenlijk verschilt van het oorspronkelijk voorstel in:

3.1. Het objectief

Het oorspronkelijk voorstel had tot doel de industriële toepassing van biotechnologische innovaties te bevorderen door de samenwerking tussen universitaire onderzoekscentra en industrie te stimuleren.

In het nieuwe voorstel is hieraan een extra dimensie toegevoegd, namelijk de consolidatie op lange termijn van het potentieel inzake het industrieel basisonderzoek in geselecteerde kenniscentra, zonder dat voorzien wordt in extra middelen.

3.2. De klemtoon

In het oorspronkelijk programma lag de klemtoon op industriële valorisatie.

Het nieuwe voorstel drukt in sterke mate een grote bezorgdheid uit over de ontwikkeling van niet-polluerende industriën, en wil een klemtoon leggen op het maatschappelijk aspect.

3.3. De uitvoeringsmodaliteiten

In haar advies van 15 december 1988 heeft de VRWB een gedetailleerd advies geformuleerd m.b.t. de evaluatie- en beheersstructuren van het programma, met het doel het programma professioneel te omkaderen en een terugkoppeling te verzekeren naar de Vlaamse structuren belast met het wetenschapsbeleid.

In het nieuwe voorstel zal voor het beheer en de evaluatie van het luik "samenwerking universiteiten-industrie" beroep worden gedaan op het IWONL. Voor het luik "consolidatie van Emerging Technology Centers" is geen evaluatie- en beheersstructuur voorzien.

3.4. Inhoudelijk

Het oorspronkelijk voorstel voorzag, mede op advies van de VRWB, naast de 4 geselecteerde sectoren, een vijfde sector voor andere, industrieel waardevolle projecten. In het nieuwe voorstel is deze aanpassing niet weerhouden, maar wel zijn de gekozen domeinen ruimer gedefinieerd.

4. De Commissie stelt vast dat de heroriëntatie en herwerking van het oorspronkelijk voorstel gebaseerd is op de adviezen, uitgebracht door het IWONL, het STV en de SERV, en dat weinig rekening is gehouden met de adviezen geformuleerd door de VRWB, na diepgaande bespreking door de Commissie Biotechnologie.
5. De Commissie stelt eveneens vast dat in het voorstel aan 7 "Emerging Technology Centers" een subsidiëring van 20 tot 70 Mio BF wordt toegezegd, zonder dat enige toelichting verstrekt wordt over de procedure gevolgd bij de selectie van de centra, op basis van criteria geformuleerd in het voorstel.
6. De Commissie is van mening dat volgende bemerkingsen dienen in overweging genomen te worden alvorens het voorstel in praktijk om te zetten.
 - 6.1. De Commissie is akkoord met de voorgestelde consolidatie van het industrieel-basisonderzoek in te selecteren kenniscentra.

De industriële vertegenwoordigers merken evenwel op dat dit ten koste is van de financiering van projecten van samenwerking universiteit-industrie en daarom stellen zij voor de voorziene middelen voor het programma proportioneel te verhogen.

- 6.2. De CBT kan zich terugvinden in de bezorgdheid m.b.t. ecologische aspecten, maar wenst dat de klemtoon nog altijd dient te liggen op de industriële valorisatie met de nodige onderbouw.
- 6.3. De diversiteit in de aard van de beoogde biotechnologisch onderzoeksprogramma's - consolidatie van het industrieel basisonderzoek en samenwerkingsprojecten tussen industrie en universiteit - vereist specifieke evaluatiestructuren met aangepaste deskundigheid waarbij rekening wordt gehouden met evaluatiecriteria en een benadering, welke duidelijk en eenduidig dienen te worden uitgewerkt in functie van zowel de verschillende types van onderzoek als van de beoogde impulsdoelstelling.
De Commissie wenst bijgevolg het VRWB-advies van 15 december 1988 te herhalen, welke op een constructieve wijze een manier beschrijft voor de evaluatie en het beheer van het programma, en waarbij met de voor het programma specifieke aspecten rekening wordt gehouden. Ten voorlopige titel en in afwachting van de geëigende Vlaamse structuren, zou de evaluatie en het operationeel beheer van het luik, samenwerking industrie en universiteit, aan het IWONL kunnen toevertrouwd worden.
- 6.4. Zoals ook reeds aanbevolen in het aangehaalde advies van de VRWB, is het onontbeerlijk dat de CBT, gezien zijn deskundigheid inzake Wetenschapsbeleid in de Biotechnologie, regelmatig geïnformeerd wordt over de ontwikkeling en voortgang van het programma. Dit laat de commissie toe het globale actieprogramma gefundeerd te beoordelen en desgevallend bijsturingen voor te stellen.
- 6.5. De Commissie beveelt aan de definiëring van de weerhouden domeinen niet te restrictief en te limitatief op te vatten. Soepelheid dient aan de dag te worden gelegd, om alle waardevolle projecten a priori in aanmerking te kunnen nemen.
- 6.6. Om de uitvoering van het programma niet in het gedrang te brengen, is de CBT akkoord met de geselecteerde Emerging Technology Centers en beveelt ten zeerste aan dat andere evenzo eminente biotechnologiecentra vooralsnog aanbod moeten komen als E T C's. Met name werd aan de commissie een voorstel van het Bioconsortium van de K.U. LEUVEN overhandigd, terwijl andere instellingen ook initiatieven hebben aangekondigd.

De Commissie kan echter niet aanvaarden dat de procedure, die gevolgd werd, strikt geheim gehouden wordt, en dus niet kan beoordeeld worden.

Enkele commissieleden zijn echter van oordeel dat de selectie opnieuw dient te gebeuren, waarbij een duidelijke procedure wordt gevolgd en op basis van de voorgestelde criteria. De start van het programma hoeft daarom niet te worden uitgesteld.

De CBT suggereert om de selectie van de E.T.C.'s niet automatisch als een lange termijn konsolidatie te beschouwen, maar dat er periodisch een evaluatie moet geschieden.

- 6.7. De Commissie is van oordeel dat het begeleidend onderzoek functioneel dient gekoppeld te worden aan elk project, zoals voorgesteld in het SERV-advies, en niet als een los staand apart luik te worden beschouwd.
- 6.8. De CBT neemt er nota van dat ingevolge het eerste VRWB-advies (4 oktober 1988), het programma werd uitgebreid tot in Vlaanderen gevestigde bedrijven, maar sluit zich aan bij het SERV-advies, dat bepaalt dat dit dient geïnterpreteerd te worden in de zin van de expansiewetgeving.
- 6.9. Tenslotte vraagt de CBT ook aandacht voor de problematiek rond het statuut van de navorsers.